

**Система
моніторингу
та якісний стан
водних ресурсів
басейна
р. Сіверський
Донець**

Басейнова лабораторія моніторингу вод:
84112, Донецька область, м. Слов'янськ,
вул. Комунарів, 35,
тел. (0626) 62-13-51
e-mail: sdbuvr@slav.dn.ua

**Регіональна лабораторія моніторингу вод
Харківського РУВР:**
61145, м. Харків,
вул. Космічна, 21,
тел. (057) 701-25-80
e-mail: hruvr@ukrpost.ua

**Регіональна лабораторія моніторингу вод
Донецького РУВР:**
83000, м. Донецьк,
пр.Визволення Донбасу, 8"Б"
тел. (062)345-63-72
e-mail: dkivr@mail.ru

**Регіональна лабораторія моніторингу вод
Луганського РУВР:**
91055, м. Луганськ,
вул. Леніна, 49
(0642) 52-80-84
e-mail: lruvr@gts.lg.ua

Лабораторною службою Сіверсько-Донецького БУВР здійснюється контроль якості поверхневих вод відповідно до Програми моніторингу довкілля (наказ Держводгоспу України від 14.06.2010р. № 111).

Лабораторна служба басейнового управління включає в себе басейнову лабораторію моніторингу вод та регіональні лабораторії Харківського, Донецького і Луганського РУВР.

Лабораторна служба Сіверсько-Донецького БУВР проводить дослідження поверхневих, підземних, зворотних вод, ґрунтів, донних відкладень по 141 показнику, чотирьох напрямках досліджень: гідрохімічному, радіологічному, токсикологічному і бактеріологічному. Всі лабораторії атестовані на право проведення вимірювань.

У зоні діяльності Сіверсько-Донецького БУВР у басейні р. Сіверський Донець в межах Харківської, Донецької і Луганської областей моніторинг за станом якості води протягом 2010 року здійснювався у 101 створі на 37 річках, 21 водосховищі і 1 у каналі «Дніпро - Донбас», в т.ч. на територіях:

- **Харківська область** - 30 створів в басейні Сіверського Дінця, 8 – в басейні Дніпра;
- **Донецька область** - 12 створів в басейні Сіверського Дінця, 5 – в басейні Дніпра; 21 – в басейні рік Приазов'я;
- **Луганська область** - 23 створи в басейні Сіверського Дінця, 2 – в басейні рік Приазов'я.

Оцінка стану якості водних об'єктів в зоні діяльності здійснюється за індексом забрудненості вод, який визначається на підставі розрахунків найбільших перевищень ГДК за рибогосподарськими нормами по 6 показникам.

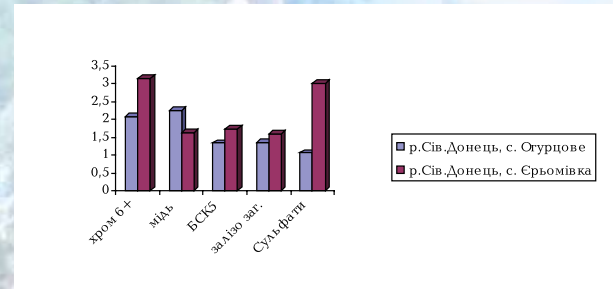
Клас якості води в р.Сіверський Донець у прикордонному з Росією створі на кордоні Белгородської і Харківської областей характеризується, як 3, «помірно-забруднена», та залишається незмінним в межах області.

Основну кількість забруднюючих речовин до р.Сіверський Донець в межах **Харківської області** привносить стік річки Уди, переважно за рахунок скидів нормативно-очищених стічних вод з очисних споруд м.Харкова (КБО «Диканівський» та КБО «Безлюдів-

ський»), які перевищують природний стік річки в середній за водністю рік у 7-9 разів.

Основними показниками, що у 2010 році визначали клас якості води вздовж водотоку р.Сіверський Донець на території Харківської області, були: мідь, марганець, хром6+, нафтопродукти, кобальт, БСК5, сульфати та залізо загальне.

Порівняльна оцінка якості води в межах Харківської області (кратність перевищення ГДК) за 2010 рік.

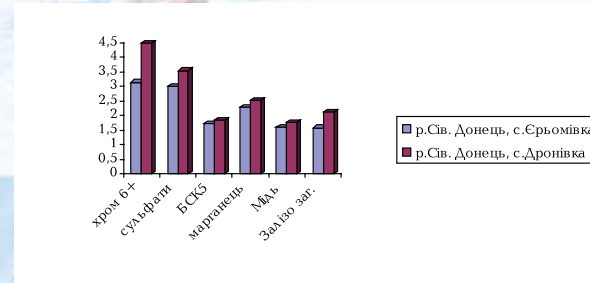

В межах **Донецької області** клас якості води р. Сіверський Донець змінюється нижче Райгородської греблі, де розташовано питний водозабір на Донецьку область по системі каналу Сіверський Донець – Донбас, з 3 на 4 – забруднена на 4, «забруднена» за рахунок скидів підприємств, ведення господарської діяльності на водозбірній площі та залишається незмінним в межах області.

В межах **Донецької області** до р.Сіверський Донець основну кількість забруднюючих речовин привносить стік річок Казенний Торець та Бахмутка, переважно за рахунок скидів зворотних та стічних вод підприємств вугільної промисловості та житлово-комунального господарства.

Основними показниками, що у 2010 році визначали клас якості води вздовж водотоку р.Сіверський Донець на території Донецької області, були: сульфати, хром6+, марганець, мідь, БСК5 та залізо загальне.

Порівняльна оцінка якості води в межах Донецької області (кратність перевищення ГДК) за 2010 рік.

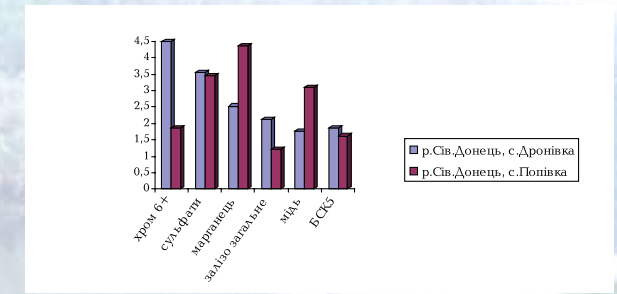

На кордоні Донецької та Луганської областей клас якості води р.Сіверський Донець клас якості зберігається 4 «забруднена» та залишається незмінним до кордону Луганської і Ростовської областей.

Основна кількість забруднюючих речовин до р.Сіверський Донець в межах **Луганської області** надходить за рахунок скидів підприємств хімічної та вугільної промисловості, житлово-комунального господарства безпосередньо в русло ріки, а також разом зі стоком річки Лугань.

Основними показниками, що у 2010 році визначали клас якості води вздовж водотоку р.Сіверський Донець на території **Луганської області**, були: хром6+, сульфати, марганець, мідь, залізо загальне, БСК5.

Порівняльна оцінка якості води в межах Луганської області (кратність перевищення ГДК) за 2010 рік.

Клас якості води в р.Сіверський Донець на території трьох областей змінюється за рахунок природних чинників та господарської діяльності підприємств і на кордоні Луганської та Ростовської областей становить 4, «забруднена», який формується показниками: марганець–4,4ГДК, сульфати–3,4ГДК, мідь–3ГДК, хром6+–2ГДК, БСК5–1,6ГДК, залізо заг.–1,2ГДК. За даними моніторингових досліджень, вміст радіонуклідів стронцію-90 та цезію-137, а також токсикологічних показників в басейні р.Сіверський Донець не перевищував встановлених нормативів.

З метою покращення якості води у поверхневих водних об'єктах здійснюється контроль дотримання встановлених нормативів скидів забруднюючих речовин, розглядаються та погоджуються графіки гідрохімічного контролю підприємствам-водокористувачам, які здійснюють скиди зворотних вод у поверхневі водні об'єкти.